

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради Коледжу
«28» серпня 2020 р. № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ВСП «Фаховий коледж
економіки і технологій НУ «Чернігівська
політехніка»
«31» серпня 2020 р. № 6

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі
«Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету
«Чернігівська політехніка»**

*зі змінами, внесеними згідно із рішенням
Педагогічної ради від 26.03.2024 протокол № 5
та наказом директора № 7 від 26.03.2024*

Чернігів

Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Положення) розроблене на підставі Конституції України, Законів України «Про освіту»,

«Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Положення про ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» та інших нормативних документів Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка».

Це Положення визначає основні принципи дотримання академічної доброчесності, закріплює моральні норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування викладачів та студентів Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка».

1. Загальні положення

1.1 Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватись учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.2 Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися таких принципів:

- верховенства права;
- демократизму;
- законності;
- соціальної справедливості;
- пріоритетності прав і свобод людини та громадянина;
- рівноправності;
- гарантування прав і свобод;
- науковості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;

- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

1.3 Форми та види академічної відповідальності визначаються п.7 цього Положення.

1.4 За дії (бездіяльність), що Законом України «Про освіту» визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.

2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками

2.1 Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками передбачає:

2.1.1 Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших осіб.

2.1.2 Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

2.1.3 Надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність.

2.1.4 Контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності.

2.1.5 Об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти

3.1 Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

3.1.1 Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей).

3.1.2 Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

3.1.3 Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

3.1.4 Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4. Порушення академічної доброчесності

4.1 Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; самоплагіат; академічне шахрайство; фабрикація; фальсифікація; списування; обман; хабарництво; необ'єктивне оцінювання; піратство; вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, приватний інтерес.

4.2 Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства, а саме:

4.2.1 Копіювання чужої наукової роботи, чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем.

4.2.2 Створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел.

4.2.3 Рерайт – перефразування чужої праці без згадування оригінального автора.

4.3 Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

4.4 Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:

4.4.1 Посилання на джерела, які не використовувалися в роботі.

4.4.2 Використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо).

4.4.3 Проходження процедур контролю знань підставними особами.

4.4.4 Списування.

4.4.5 Повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової тощо).

4.5 Фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

4.6 Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

4.7 Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

4.8 Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

4.9 Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

4.10 Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4.11 Піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав.

4.12 Вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав.

4.13 Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншимипозаслужбовими стосунками з фізичними або юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських та інших організаціях.

5. Заходи щодо попередження порушень академічної доброчесності

Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Коледжі використовується комплекс профілактичних заходів:

5.1 Ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти з цим Положенням.

5.2 Інформування здобувачів фахової передвищої чи вищої освіти, педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

5.3 Проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності Коледжу, правильності написання навчальних, наукових робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань.

5.4 Контроль голів циклових (випускових) комісій керівників курсових, кваліфікаційних проектів (робіт), членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

5.6 Перевірка кваліфікаційних робіт, курсових робіт (проектів), рефератів на

предмет академічного плагіату.

6. Порядок перевірки на академічний плагіат

6.1 Перевірці на академічний плагіат підлягають курсові роботи (проекти) та навчальні та науково-методичні праці.

6.1.1. Перевірка на плагіат курсових робіт (проектів) здійснюються самим автором та керівником курсових робіт (проектів).

6.1.2. Автор та керівник курсової роботи (проекту) можуть використовувати будь-які програмо-технічні засоби для визначення відсотку унікальності тексту або плагіату. Рекомендуються до використання програми, які знаходяться у відкритому доступі в мережі Інтернет.

6.1.3. Допустимий рівень унікальності тексту, а також строки і порядок подання робіт до циклової комісії затверджуються на засіданні циклової комісії та конкретизуються у завданні на виконання курсової роботи (проекту).

6.1.4. Навчальні та науково-методичні праці (навчальні посібники, підручники (у тому числі електронні видання), монографії, тощо). У витягу із засідання циклової комісії щодо рекомендацій до видання навчальних та науково-методичних праць зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату. У разі виявлення плагіату, праці відправляються на доопрацювання з повторною перевіркою на наявність запозичення.

При цьому встановлюється наступна шкала унікальності курсових робіт (проектів):

Відсоток унікальності	Унікальність
100-70 %	висока унікальність, робота допускається до захисту
69-51 %	середня унікальність, робота потребує доопрацювання в частині коректності та повноти цитувань
51 % і нижче	низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання

За умови, якщо відсоток унікальності 50% і нижче курсова робота (проект) не може бути оцінена членами комісії, на підставі її захисту здобувачем фахової передвищої освіти, на 5 (відмінно).

За результатами перевірки складається акт, в якому, на основі звіту про технічну перевірку (звіту подібності), визначається рівень унікальності тексту (Додаток А). Акт та звіт передається завідувачу відповідної випускової циклової комісії для прийняття рішення про допуск, доопрацювання або не допуск здобувача фахової передвищої освіти до захисту курсової роботи (проєкту), копії документів – здобувачу фахової передвищої освіти – автору роботи.

(додовнено пункт 6.1 Положення згідно із рішенням Педагогічної ради від 26.03.2024, протокол № 5, та наказом директора № 7 від 26.03.2024)

6.2 Результати перевірки можуть бути оскаржені автором через подання апеляції на ім'я директора у 3-денний термін після офіційного визнання наявності плагіату. За наказом директора створюється апеляційна комісія з розгляду апеляції до складу якої повинні входити авторитетні педагогічні працівники, голова профспілкового комітету викладачів та співробітників коледжу, представники органів студентського самоврядування (якщо плагіат виявлено у здобувачів освіти), інші особи (за їх згодою).

Апеляція розглядається апеляційною комісією у 3-денний термін після виходу наказу про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновок комісії оформлюється відповідним протоколом.

7. Відповідальність педагогічних працівників та здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності

7.1 За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

7.1.1 Відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

7.1.2 Позбавлення права брати участь у роботі визначених Законом України «Про освіту» органів чи займати визначені законом посади.

7.1.3 Звільнення з ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

7.1.4 За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» можуть бути також притягнені до дисциплінарної, адміністративної та/або кримінальної відповідальності.

7.2 За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути

притягнені до такої академічної відповідальності:

7.2.1 Повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, заліктощо).

7.2.2 Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

7.2.3 Відрахування з ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» (крім осіб, які здобувають повну загальну середню освіту).

7.2.4 Позбавлення академічної стипендії.

7.2.5 Позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

7.2.6 Відмова у присудженні відповідного ступеня освіти.

8. Організація роботи Комісії з питань етики та академічної доброчесності

8.1 Для виконання норм цього Положення створюється Комісія з питань етики та академічної доброчесності (далі – Комісія). Комісія створюється як незалежний орган і керується у своїй діяльності Конституцією України, законодавством у сфері освіти та фахової передвищої освіти, нормативно- правовими актами Міністерства освіти і науки України, Положенням про ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними документами ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» та цим Положенням.

8.2 Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви про порушення питань етики та академічної доброчесності, надавати пропозиції адміністрації коледжу щодо притягнення до академічної відповідальності.

8.3 Персональний склад Комісії затверджує педагогічна рада ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» терміном на один рік. Зміни до складу затверджуються рішенням педагогічної ради ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

8.4 Організовує роботу та керує діяльністю Комісії голова, який у межах своєї компетенції: скликає засідання Комісії; головує на засіданнях; організовує підготовку до розгляду матеріалів, передбачених цим Положенням. У разі потреби голова Комісії залучає до роботи експертів та консультантів. При відсутності голови Комісії його функції і обов'язки виконує заступник голови Комісії. Секретарем Комісії призначається один із членів Комісії.

8.5 До складу Комісії можуть бути залучені заступники директора, завідувачі відділень, голови циклових комісій, здобувачі освіти, представники профспілкового

комітету викладачів та співробітників, органу студентського самоврядування.

8.6 Комісія розглядає заяви про порушення норм цього Положення від педагогічних працівників, співробітників, здобувачів освіти, а також за заявою сторонніх осіб, доручень Міністерства освіти і науки України, установ, організацій, підприємств. Заява пишеться на ім'я голови Комісії та обов'язково зазначаються особисті дані заявника.

8.7 Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які скликаються відповідно до затвердженого плану роботи та за необхідності розгляду заяв. Засідання Комісії є легітимним за умови участі в ньому не менше двох третинусіх членів Комісії.

8.8 Рішення приймаються голосуванням та оформлюються протоколом, який підписується головою (заступником голови) та секретарем. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

8.9 Комісія раз на рік звітує про свою роботу перед педагогічною ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

8.10 На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення норм етики та академічної доброчесності.

8.11 Комісія за результатами проведених засідань готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо виявлення чи не виявлення порушень норм цього Положення. Зазначені висновки подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів.

8.12 Основні повноваження Комісії:

8.12.1 Популяризувати принципи етики та академічної доброчесності серед спільноти коледжу.

8.12.2 Розробляти пропозиції щодо підвищення результативності впровадження принципів дотримання академічної доброчесності та етики в освітній, науковій, виховній та інших видах діяльності та надавати на затвердження педагогічній раді ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

8.12.3 Здійснювати консультування щодо недопущення порушень норм етики та академічної доброчесності серед педагогічних працівників, здобувачів освіти та співробітників коледжу.

8.12.4 Одержувати, аналізувати та використовувати для прийняття вмотивованого рішення необхідну інформацію.

8.12.5 Інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних документів ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

9. Права особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності

9.1 Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності має такі права:

9.1.1 Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.

9.1.2 Особисто або через уповноваженого представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

9.1.3 Знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

9.1.4 Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

10. Заключні положення

10.1 Це Положення затверджується рішенням педагогічної ради ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» за погодженням із Студентською радою ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» та вводиться в дію наказом директора.

10.2 Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням педагогічної ради ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» за погодженням із Студентською радою ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка» та вводяться в дію наказом директора.

АКТ

контролю унікальності курсової роботи (проєкту)

За результатами перевірки курсової роботи (проєкту) здобувача фахової передвищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

курсова робота

курсовий проєкт

На тему: _____

у програмному забезпеченні встановлено наступні критерії плагіату в тексті:

Plag.com.ua

Схожість (відсоток плагіату) _____ %

Засіданням циклової комісії затверджено наступні показники унікальності тексту:

Відсоток унікальності	Унікальність
100-70 %	висока унікальність, робота допускається до захисту
69-51 %	середня унікальність, робота потребує доопрацювання в частині коректності та повноти цитувань
51 % і нижче	низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання

Висновок:

- робота може бути допущена до захисту;
- необхідно провести розгляд повного звіту подібності із залученням фахівців із тематики курсової роботи (проєкту).

Керівник роботи _____

(підпис)

(ПІБ)